

КІЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

БАКАЛАВР

Кафедра філософії

Г.М. Іванченко

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Історія філософії та філософської думки

(назва освітньої компоненти)

шифр	назва спеціальності, освітньої програми
192	Будівництво та цивільна інженерія ОП «Промислове і цивільне будівництво»

Розробник(и):

Галушко О.С., к.ф.н.

(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)

(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри філософії

Протокол № 15 від " 27 " червня 2022 року

Завідувач кафедри філософії

Чорноморденко І.В.

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Схвалено гарантом освітньої програми: Промислове і цивільне будівництво

Гарант ОП

Адаменко В.М.

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Розглянуто на засіданні науково-методичної комісії спеціальності
протокол № 3 від " 5 " вересня 2022 року

ВИТЯГ З РОБОЧОГО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

Шифр	Назва спеціальності, освітньої програми	Форма навчання: денна, заочна										Відмітка про погодження	
		Обсяг годин			Кількість індивідуальних робіт								
		Кредити	Всього	Разом	аудиторних у тому числі			КПРРГРКН					
					Л	лр	з	КП	КР	РГР	КНР		
192.01	Будівництво та цивільна інженерія, ОП «Промислове цивільне будівництво»	3	90	30	20		10				1	Екзамен	3

Мета та завдання освітньої компоненти

Мета освітньої компоненти – надати студентам теоретичні і практичні знання за допомогою яких вони б змогли оволодіти філософськими компетентностями системного наукового світогляду, науковою методологією та основам професійної етики. Вироблення у студентів цілісної концептуальної картини розуміння історії філософії та її ролі для розвитку світогляду та загальнокультурного поля людства.

Завдання освітньої компоненти – забезпечити засвоєння специфіки філософського осягнення дійсності, ознайомити із наявними філософськими концепціями, теоріями та визначними філософами, які розкривають плюралізм філософського мислення, створити умови для формування світоглядно-методологічної культури студентів.

У результаті вивчення освітньої компоненти студент повинен
знати:

- предмет та функції філософії;
- світогляд та його історичні типи; генезис філософії та її співвідношення з іншими типами світогляду;
- історію розвитку філософської думки, у тому числі і в Україні;
- особливості та основні поняття фундаментальних філософських шкіл та напрямків;
- рівні та форми виявлення буття, зокрема, людські виміри проблеми буття;
- види, рівні та форми пізнання, їх особливості;
- діалектику пізнання та проблеми істини;
- сутність філософської антропології та соціальної філософії;
- сутність глобальних проблем, причини їх походження, наслідки.

вміти:

- орієнтуватись в загальних філософських концепціях і напрямах;
- володіти термінологічно-категоріальним апаратом філософського дослідження;
- аналізувати світоглядні проблеми сучасності;
- окреслювати умови, можливості та рівні пізнання, його різновиди та форми;
- практично застосовувати методи і форми наукового пізнання;
- розуміти сутність внутрішнього світу людини та розглядати її в окресленнях свободи, пошуку та утвердження життєвих сенсів;
- розуміти сутність та динаміку соціальних процесів;
- орієнтуватись в основах етики людини та етики вченого;
- давати класифікацію та філософський аналіз глобальних проблем сучасності.

Електронне навчально-методичне забезпечення дисципліни розміщено на Освітньому сайті КНУБА (<https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=843>)

Компетентності здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти

Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі будівництва та цивільної інженерії.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК09. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
Програмні результати навчання	
<p>РН01. Застосовувати основні теорії, методи та принципи математичних, природничих, соціально-гуманітарних та економічних наук, сучасні моделі, методи та програмні засоби підтримки прийняття рішень для розв'язання складних задач будівництва та цивільної інженерії.</p> <p>РН07. Виконувати збір, інтерпретацію та застосування даних, в тому числі за рахунок пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел.</p>	

Програма освітньої компоненти

Модуль 1. Філософія як універсальний тип знання. Історія філософії.

Змістовий модуль 1. Історія філософської думки стародавнього світу.

ЛЕКЦІЯ 1. Тема. Вступ до філософії.

ЛЕКЦІЯ 2. Тема. Філософія стародавньої Індії та Китаю.

ЛЕКЦІЯ 3. Тема. Антична філософія.

ЛЕКЦІЯ 4. Тема. Середньовічна філософія.

ЛЕКЦІЯ 5. Тема. Філософія епохи Відродження.

ЛЕКЦІЯ 6. Тема. Філософія Нового часу і доби Просвітництва. Німецька класична філософія.

ЛЕКЦІЯ 7. Тема. Сучасна світова філософія («Філософія життя», позитивізм, прагматизм, екзистенціальна філософія, феноменологія.).

ЛЕКЦІЯ 8. Тема. Історія філософської думки в Україні.

Змістовий модуль 2. Практична філософія. Проблеми науки, людини, суспільства, цивілізації і культури.

ЛЕКЦІЯ 9. Тема. Гносеологія. Філософія науки і техніки. Теорія та методи пізнання. Свідомість як філософська проблема.

ЛЕКЦІЯ 10. Тема. Філософська антропологія і проблеми людини в сучасному суспільстві. Цінності в житті людини та суспільства. Проблема взаємодії суспільства і природи. Глобальні проблеми сучасності. Футурологія.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 1. Вступ до філософії. Антична філософія. Середньовічна філософія.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 2. Філософія епохи Відродження. Філософія Нового часу і доби Просвітництва. Німецька класична філософія.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 3. Сучасна світова філософія («Філософія життя», позитивізм, прагматизм, екзистенціальна філософія, феноменологія). Історія філософської думки в Україні.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 4. Метафізика та онтологія. Гносеологія. Філософія науки і техніки. Теорія та методи пізнання. Свідомість як філософська проблема.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 5. Філософська антропологія і проблеми людини в сучасному суспільстві. Філософська теорія цінностей (Аксіологія). Соціальна філософія та філософія історії. Проблема взаємодії суспільства і природи. Глобальні проблеми сучасності. Футурологія.

Індивідуальні завдання.

1. Виконання індивідуального завдання (контрольної роботи) у вигляді написання реферату або есе.

Есе - це форма творчої, самостійної роботи студента. Обсяг 2-5 стор. не враховуючи титульної сторінки, шрифт-14, інтервал-1,5. В роботі надається особиста позиція автора з проблемами та висновки.

Реферат - обсягом 11-15 с., шрифт-14, інтервал-1,5. Кількість рефератів – 1
Структура роботи:

- титульний аркуш,
- план
- вступ,
- основна частина,
- список літератури (не менше трьох джерел і оформленний у відповідності до сучасних вимог)

Методи контролю та оцінювання знань студентів

Загальне оцінювання здійснюється через вимірювання результатів навчання у формі проміжного (модульного) та підсумкового контролю (іспит) відповідно до вимог зовнішньої та внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти.

Розподіл балів, які отримують студенти

Модуль 1

Модульний контроль, змістові модулі		Контрольна робота	Підсумковий тест (екзамен)	Сума балів
1	2			
20	20	20	40	100

Шкала оцінювання балів за підсумковий тест (екзамен) для урахування в модулі 1

Контрольна робота	Бали у модуль 1
A	20
B	17
C	14
D	11
E	8

Оцінка за іспит	Бали у модуль 1
A	40
B	34
C	28
D	22
E	16

Політика щодо академічної добросерединності

Тексти контрольних робіт можуть перевіряються на плагіат. Для цілей захисту оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій Здобувачів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на плагіат.

Списування під час екзамену та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку здобувача він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

Політика щодо відвідування

Здобувач, який пропустив аудиторне заняття з поважних причин, має продемонструвати викладачу та надати до деканату факультету документ, який засвідчує ці причини.

За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, наукова та науково-практична конференція (круглий стіл) тощо) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу.

Методи контролю

Основні форми участі Здобувачів у навчальному процесі, що підлягають поточному контролю: виступ на практичних заняттях; доповнення, опонування до виступу, рецензія на виступ; участь у дискусіях; аналіз першоджерел; письмові завдання (тестові, індивідуальні роботи у формі рефератів); та інші письмові роботи, оформлені відповідно до вимог. Кожна тема курсу, що винесена на лекційні та практичні заняття, відпрацьовується Здобувачами у тій чи іншій формі, наведений вище. Обов'язкова присутність на лекційних заняттях, активність впродовж семестру, відвідування/відпрацювання усіх аудиторних занять, виконання інших видів робіт, передбачених навчальним планом з цієї дисципліни.

При оцінюванні рівня знань Здобувача аналізу підлягають:

- характеристики відповіді: цілісність, повнота, логічність, обґрунтованість, правильність;
- якість знань (ступінь засвоєння фактичного матеріалу): осмисленість, глибина, гнучкість, дієвість, системність, узагальненість, міцність;
- ступінь сформованості уміння поєднувати теорію і практику під час розгляду ситуацій, практичних завдань;

- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, узагальнювати, робити висновки з проблем, що розглядаються;

- досвід творчої діяльності: уміння виявляти проблеми, розв'язувати їх, формувати гіпотези;

- самостійна робота: робота з навчально-методичною, науковою, допоміжною вітчизняною та зарубіжною літературою з питань, що розглядаються, уміння отримувати інформацію з різноманітних джерел (традиційних; спеціальних періодичних видань, ЗМІ, Internet тощо).

Тестове опитування може проводитись за одним або кількома змістовими модулями. В останньому випадку бали, які нараховуються Здобувачу за відповіді на тестові питання, поділяються між змістовими модулями.

Контрольна робота підлягають захисту Здобувачем на заняттях, які призначаються додатково.

Література, що рекомендується для контрольної роботи, наведена у цій робочій програмі, а в електронному вигляді вона розміщена на Освітньому сайті КНУБА, на сторінці кафедри.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до початку залікової сесії. Викладач має право вимагати від Здобувача доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає встановленим вимогам.

Результати поточного контролю заносяться до журналу обліку роботи. Позитивна оцінка поточної успішності Здобувачів за відсутності пропущених та невідпрацьованих практичних занять та позитивні оцінки за індивідуальну роботу є підставою для допуску до підсумкової форми контролю. Бали за аудиторну роботу відпрацьовуються у разі пропусків.

Підсумковий контроль здійснюється під час проведення залікової сесії з урахуванням підсумків поточного та модульного контролю. Під час семестрового контролю враховуються результати здачі усіх видів навчальної роботи згідно зі структурою кредитів.

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Умови допуску до підсумкового контролю

Умовою допуску до здачі іспиту є захист контрольної роботи та відвідування лекційних занять. З поважної причини (хвороба чи інші обставини непереборної сили) відвідування лекційних занять може бути замінено на виконання реферату за темою лекційного заняття для врахування балів у підсумковому контролі.

Здобувачу, який має підсумкову оцінку за дисципліну (після здачі іспиту) від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

Здобувач, який не виконав вимог робочої програми по змістових модулях, не допускається до складання підсумкового контролю. В цьому разі він повинен

виконати визначене викладачем додаткове завдання по змісту відповідних змістових модулів в період між основною та додатковою сесіями.

Здобувач має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться Здобувачам до початку вивчення дисципліни.

Методичне забезпечення дисципліни

Підручники:

1. Філософія : підручник для студентів ВНЗ / А.М. Пекарик. – Харків : Едена, 2010. – 479 с.
2. Історія філософії: підручник для студентів вищ. закладів освіти / А.К.Бичко [та ін.]. – Київ: Либідь, 2001. – 407 с.
3. Історія філософії: Підручник для вищ. школи / В.Г. Кремень [та ін.]. – 2-е вид., перероб. та доп. – Харків:Прапор,2003. – 767 с.

Навчальні посібники:

1. Історія філософії: навч. посібник для студ. вищ. навч. заклад. / В.А.Буслінський. – Львів: Новий Світ – 2000,2007. – 220 с.
2. Філософія науки, техніки, архітектури: навч. Посібник /В.А.Рижко, І.В.Чорноморденко, К.М.Покотило, О.С. Галушко [та ін.] ; Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. – Київ: КНУБА, 2018 – 199 с.
3. Історія української філософії : курс лекцій: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. С. Горський. – 3-те вид. – Київ: Наук. думка, 1997. – 285 с.

Методичні роботи:

1. Філософія: метод. рекомендації до семінарських занять для студ. усіх спеціальностей очної форми навчання/ І.В.Чорноморденко, Г.П.Таран, Н.А.Крицька ; Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. – Київ: КНУБА, 2018. – 39 с.
2. Філософія: методичні рекомендації до виконання і оформлення індивідуальних завдань/ О.А. Гринько, І.В. Чорноморденко. – Київ: КНУБА, 2013. – 16 с.

Інформаційні ресурси:

<http://library.knuba.edu.ua/> - Бібліотека Київського національного університету будівництва та архітектури.

<https://org2.knuba.edu.ua/> – Освітній сайт Київського національного університету будівництва та архітектури.

<http://www.dnabb.org> – Державна наукова архітектурно-будівельна бібліотека ім. В.Г.Заболотного, м. Київ, Контрактова пл., 4

<https://www.filosof.com.ua/> - Електронна бібліотека матеріалів з філософії Інституту філософії ім. Г.С.Сковороди